

स्वतन्त्रतायाः
अमृतमहोत्सवः

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः (केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
(Established by an Act of Parliament)

वास्तुशास्त्रविभागः
Department of Vastushastra
(Assessment Period July, 2019–June, 2024)
Welcomes
Peer Team Members

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

परिचयः

Introduction

स्थापना :-

Establishment: **2013**

- वेदमूलकत्वम् – ऋग्वेदेषु वास्तुनः सन्दर्भाः प्राप्यन्ते। अपि चास्य शास्त्रस्य विस्तारः भृगु-अत्रि-वशिष्ठादिभि ऋषिभिः कृतः।
Vedic Origins – Reference found in Rigveda and this Shastra developed by sages like Bhrgu, Atri, and Vasishta
- प्राचीन वास्तुकलाविज्ञानम् – अथर्ववेदस्य उपवेदत्वेन स्थापत्यवेदरूपेण सुप्रसिद्धमिदं शास्त्रम्।
Ancient Architectural Science – Sthapatya Veda, famous as *Upveda* of the Atharvaveda.
- प्रकृतिवास्तुकलयोर्मध्ये सन्तुलनम् – वास्तुविन्यासे पृथिवीजलाग्निपवनाकाशानां पञ्चमहाभूतानां समुचितं सन्तुलनम्।
Balancing Nature and Architecture – Harmonizes five elements: Earth, Water, Light, Wind, and Space.
- प्रयोजनं लाभश्च – स्वास्थ्य-धनसम्पदा-आनन्द-सर्वविधसुखादिकम्।
Purpose and Benefits – Ensures health, wealth, happiness, and overall well-being.
- आधुनिकवास्तुकलया सह एकीकरणम् – प्रायोगिकानुप्रयोगाय व्यावहारिकसंरचनात्मकसिद्धान्तानां विकासः।
Integration with Modern Architecture – Evolving with contemporary design principles for practical application.

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

दृष्टिः

Vision

- 1 प्राचीनवास्तुशास्त्रस्य प्रामाणिकं ज्ञानप्रदानम्।**
Providing authentic knowledge of ancient VastuShastra.
- 2 आधुनिकवास्तुकलया सह सामञ्जस्येन व्यावहारिकसिद्धान्तानां प्रतिपादनम्।**
The presentation of practical principles of Vastu in harmony with modern architecture.
- 3 छात्रेषु शोधदृष्टेः उन्मीलनम्।**
Opening up research vision in students.
- 4 प्राचीनवास्तुशास्त्रीयग्रन्थानां पाण्डुलिपीनाञ्च संरक्षणम्।**
Preservation of ancient VastuShastra texts and manuscripts.
- 5 समाजाय योग्यवास्तुशास्त्रविदां सज्जीकरणम्।**
Preparing qualified Vaastu Expert for society.

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

ध्येयम् Mission

1 संस्कृतमाध्यमेन प्रामाणिकवास्तुशास्त्रीयग्रन्थानाम् अध्ययनमध्यापनञ्च।
Study and teaching of authentic Vastu texts through Sanskrit.

2 वास्तुशास्त्रे नवाचारः।
Innovation in VastuShastra.

3 प्राचीनावर्चीनवास्तुज्ञानस्य तौलनिकमध्ययनम्।
A comparative study of Ancient Vastu and modern Architecture.

4 प्राचीनवास्तुशास्त्रस्य आधुनिकपरिप्रेक्ष्ये शोधपरकमध्ययनम्।
A research study of ancient Vastushastra in a modern perspective.

5 समाजाय वास्तुशास्त्रमित्यर्थप्रचारः प्रसारश्च।
Promotion and dissemination of VastuShastra for society.

स्वतन्त्रतायाः
अमृतमहोत्सवः

उद्देश्यम् Objectives

- 1 प्राचीनवास्तुशास्त्रेण सह अर्वाचीनवास्तुकलायाः ज्ञानप्रदानम्।**
To impart knowledge of modern architecture along with ancient architecture.
- 2 वास्तुशास्त्रस्य सिद्धान्तानामनुसन्धानात्मकं प्रायोगिकमध्ययनम्।**
An investigative experimental study of the principles of VastuShastra.
- 3 ऐतिहासिकस्थलानां वास्तुशास्त्रदृष्ट्या सर्वेक्षणात्मकमध्ययनम्।**
A survey study of historic sites from VastuShastra perspective.
- 4 वास्तुशास्त्रस्य शिल्प-आलेखनादिविभिन्नाङ्गानां विस्तरेणाध्ययनम्।**
A detailed study of various aspects of VastuShastra such as sculpture and drawing.
- 5 वास्तुशास्त्रस्य आपदाप्रबन्धने भूमिकायाः अध्ययनम्।**
A study of the role of VastuShastra in disaster management.

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

स्वीकृतकार्यक्रमाः

Programmed Offered

Doctorate

- **विद्यावारिधि: (Doctor of Philosophy)**
- वास्तुशास्त्रे अनुसन्धानाय न्यूनतमः वर्षत्रयात्मकः कार्यक्रमः ।

M.Phil.

- **विशिष्टाचार्यः (Master in Philosophy)**
- वास्तुशास्त्रे एकवर्षात्मिको लघुशोधकार्यक्रमः 2021 ईसवीयाब्दपर्यन्तं प्रचलितः ।

PG

- **आचार्यः/ M.A.**
- द्विवर्षात्मिकः वास्तुशास्त्रे स्नातकोत्तरकार्यक्रमः।

UG

- **शास्त्री (सम्मानितः)/ B.A.**
- त्रिवर्षात्मिकः / चतुर्वर्षात्मिकः वास्तुशास्त्रे सम्मानितः स्नातकपाठ्यक्रमः ।

PG Diploma

- **PG Diploma in Vastushastra (02 years)**
- विश्वविद्यालयानुदानायोगेन मान्यः द्विवर्षात्मिकः स्नातकोत्तरोपाधिका्यक्रमः।

Diploma

- **Diploma in Vastushastra**
- एकवर्षीयोपाधिका्यक्रमः तदुपरान्तं द्विवर्षात्मिक-अग्रिमोपाधिका्यक्रमः।

Certificate

- **Certificate in Vastushastra**
- वास्तुशास्त्रे प्रवेशिकारूपे षण्मासिकप्रमाणपत्रकार्यक्रमः।

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

प्रवेशप्रक्रिया

Admission Process

विश्वविद्यालयः काले काले विश्वविद्यालय-अनुदान-आयोगस्य (UGC) नियमविनियमानाम् अनुसारं कठोरं पारदर्शकं च प्रवेशप्रक्रियाम् अनुसरति। योग्यता-आधारित-चयनं सुनिश्चित्य राष्ट्रिय-स्तरीय-प्रवेश-परीक्षाणां माध्यमेन विविधस्नातक-स्नातकोत्तरकार्यक्रमेषु प्रवेशाः क्रियन्ते।

The university follows a rigorous and transparent admission process in accordance with the rules and regulations prescribed by the University Grants Commission (UGC) from time to time. Admissions to various undergraduate and postgraduate programs are conducted through national-level entrance examinations to ensure merit-based selection.

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

प्रवेशविधिः

Admission Mode

प्रवेशविधयः

Modes of Admission:

विश्वविद्यालये निम्नलिखितप्रवेशपरीक्षाणां माध्यमेन छात्राणां प्रवेशो भवति -

The university admits students through the following entrance examinations:

- समेकितविश्वविद्यालयप्रवेशपरीक्षा (CUET - UG) – स्नातककार्यक्रमेभ्यः राष्ट्रियपरीक्षणसंस्थया (NTA) आयोज्यते।
Common University Entrance Test (CUET - UG) – Conducted by the National Testing Agency (NTA) for undergraduate programs.
- समेकितविश्वविद्यालयप्रवेशपरीक्षा (CUET - PG) – राष्ट्रियपरीक्षणसंस्थया (NTA) आयोज्यते।
Common University Entrance Test (CUET - PG) – Organized by NTA for postgraduate admissions.
- विद्यावारिधि-प्रवेशपरीक्षा (VVET) – शोधकार्यक्रमेभ्यः विशेषप्रवेशपरीक्षा (Ph.D.) विश्वविद्यालयेन आयोज्यते।
Vidyavaridhi Entrance Test (VVET) – A specialized entrance exam for research programs (Ph.D.).

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

पाठ्यक्रमपक्षाः

Curriculum Aspects

पाठ्यक्रम-स्वरूपाणां मुख्यविशेषताः –

- बहुवारं प्रवेशः निर्गमश्च (Multiple Entry & Exit)

कार्यक्रमस्य विभिन्नस्तरेषु छात्राणां प्रवेशनं निर्गमनञ्च।

Students can enter and exit at various stages of the Programme.

- विकल्पाधारितः (Choice-Based Curriculum (CB)

छात्राणां स्वेच्छया विषयाणां चयनम्।

Learners can choose subjects according to their interests.

- श्रेयोऽङ्काधारितः (Credit Based)

स्थानान्तरसुविधायुक्तैः श्रेयोऽङ्कैः अध्ययनस्य मापनम्।

Learners is measured in credits which are transferable.

- राष्ट्रियशिक्षानीतिः 2020 (National Education Policy 2020)

राष्ट्रियशिक्षानीतेः 2020 अनुसारं विकसिता प्रणाली।

The System is designed according to NEP-2020 Guidences.

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

मूल्याङ्कन-प्रक्रियाः

Evaluation Process

बाह्यपरीक्षणम् (External Examination) + आन्तरिकपरीक्षणम् (Internal Test)

- निरन्तरता (Continuous)
- प्रतिपुष्टिः (Feedback)
- गृहकार्यम् (Homework)
- उपस्थितिः (Attendance)
- नियतकार्यम् (Assignments)
- शैक्षणिकपरामर्शः (Counselling)
- परियोजना (Projects)

स्वतन्त्रतायाः
अमृतमहोत्सवः

छात्रविवरणम्

Student's Detail

Programme	2023-24	2022-23	2021-22	2020-21	2019-20
शास्त्री/ शास्त्री (सम्मानितः) Bachelor of Arts	18	21	22	21	33
आचार्यः Master in Arts	14	17	18	20	12
विशिष्टाचार्यः Master in Philosophy (M.Phil.)	-	-	18	21	04
विद्यावरिधिः Doctor of Philosophy (Ph.D.)	19	18	31	25	30
स्नातकोत्तरवास्तुशास्त्रोपाधिपत्रम् PG Diploma	07	16	21	10	19
उपाधिपत्रम् एवम् अग्रिमोपाधिपत्रम् Diploma & Advance Diploma	24	12	15	09	04
प्रमाणपत्रम् Certificate	00	06	07	04	00
योगः Total	82	90	132	110	102

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

कार्यक्रमस्य/ पाठ्यक्रमस्य ख्यापनम्

Program/ Courses Exposure

नियोजनीयता- Employability

- आन्तरिकविन्यासकः – आधुनिकनिर्माणे वास्तुसिद्धान्तानां समावेशः।
Interior Designer – Incorporating Vastu principles in modern design.
- वास्तुशास्त्रज्ञः – वास्तुशास्त्रस्य समकालीनवास्तुशास्त्रेण सह संयोजनम्।
Architect – Combining Vastushastra with contemporary architecture.
- शिक्षणं अनुसन्धानं च – विश्वविद्यालयेषु शोधसंस्थासु च संकायपदानि।
Teaching & Research – Faculty positions in universities and research institutions.
- सर्वकारीकार्यम् – नगरनियोजने, सांस्कृतिकसंरक्षणे, धरोहरपरियोजनासु च भूमिकाः।
Government Jobs – Roles in urban planning, cultural preservation, and heritage projects.
- पुरातत्वस्य एवं धरोहरस्य संरक्षणम् – ऐतिहासिकसंरचनानां कार्यकरणम्।
Archaeology & Heritage Conservation – Working on historical structures.

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

कार्यक्रमस्य/ पाठ्यक्रमस्य ख्यापनम्-2

Program/ Courses Exposure-2

उद्यमशीलता-

Entrepreneurship

- भूमिसम्पदा एवं निर्माणक्षेत्रेषु - वास्तुनिर्मातृणां गृहादिविकासकानां च कृते परामर्शः।
Real Estate & Construction – Consulting for builders and developers.
- ज्योतिषस्य एवं वास्तोः सेवासु - व्यावसायिकपरामर्शप्रदानम्।
Astrology & Vastu Services – Offering professional consultations.
- स्वनियोजितेषु एवं आभासिकपटलसेवासु- वैश्विकग्राहकानां कृते आभासिकपटलेन (डिजिटलमाध्यमेन) परामर्शप्रदानम्।
Freelancing & Online Services – Providing digital consultancy for global clients.
- व्यावसायिकपरामर्शः - कार्यालयस्य विन्यासस्य उत्पादकतायाश्च विषये व्यावसायिकान् परामर्शं ददाति।
Corporate Consulting – Advising businesses on office layout and productivity.
- सुविधा-स्वास्थ्यक्षेत्रे परामर्शः- होटल-स्पा-अस्पतालप्रभृतीनां कृते वास्तु-सञ्चालितम् आरेखम् (डिजाइन)।
Hospitality & Wellness – Vastu-driven design for hotels, spas, and hospitals.

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

कार्यक्रमस्य / पाठ्यक्रमस्य ख्यापनम्-3

Program/ Courses Exposure

कौशलविकासः- Skill Development

- **प्रारूपनिर्माणं तथा चित्राङ्कनयोजना – अभिविन्यासारेखनिर्माणस्य (लेआउट डिजाइन) चित्रशास्त्रस्य चाधिगमः।**
Drafting & Space Planning – Learning layout design and Chitra Shastra.
- **व्यवसाय एवं उद्यमिता – परामर्शप्रदानस्य स्वाजीविकाकौशलस्य च विकासः।**
Business & Entrepreneurship – Developing consultancy and self-employment skills.
- **अन्तरविषयज्ञानम् – ज्योतिषशास्त्रस्य नगरनियोजनस्य तथा च शिल्पशास्त्रस्य ज्ञानविस्तारः।**
Interdisciplinary Knowledge – Exploring Astrology, Urban Planning, and Shilpa Shastra.
- **ग्राहकैः सह सम्पर्कः सामञ्जस्यञ्च – व्यावसायिकपरामर्शविशेषज्ञतायाः निर्माणम्।**
Communication & Client Handling – Building professional and consulting expertise.
- **पारम्परिकवास्तुशास्त्रम् आधुनिकवास्तुकला च – वास्तुशास्त्रस्य सिद्धान्तानां समकालीनारेखनिर्मणेन सह एकीकरणम्।**
Traditional & Modern Architecture – Integrating Vastu principles with contemporary design.

स्वतन्त्रतायाः
अमृतमहोत्सवः

पदविवरणम् Faculty Position

Post Name	Sanctioned	Filled	Vacant
आचार्यः Professor	01	01	00
सहाचार्यः Associate Professor	01	01	00
सहायकाचार्यः Assistant Professor	05	05	00
सहायकाचार्यः (अतिथि) Guest Faculty	00	01	00

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

विभागाध्यक्षस्य शैक्षणिकविवरणम्

Head of Department Profile

प्रो. देवीप्रसादत्रिपाठी

Prof. Devi Prasad Tripathi

विश्वविद्यालये नियुक्तितिथिः/ DoJ: 23.12.1997

शिक्षणानुभवः/ Teaching Exp.: 37Years+

01. Qualification

- विद्यावारिधि: (पी.एच.डी.)
Vidyavaridhi (Ph.D.)
- आचार्य: (सिद्धान्तज्योतिषम्)
Acharya (Sidhant Jyotish)
- वि.वि.अनु.आयोगस्य राष्ट्रियपात्रतापरीक्षा
(कनिष्ठ/वरिष्ठ शोध अध्येता वृत्ति)
UGC NET (JRF, SRF)
- योगशास्त्रे उपाधिपत्रम्
Diploma in Yoga

02. Participations

- दूरदर्शनम् / आकाशवाणी वार्ता
TV/ Radio Talks - 34
- संगोष्ठयः / Seminars - 218
- कार्यशालाः / Workshops - 49

03. Research Guidance

- विद्यावारिधि: शोधनिर्देशनम् (आन्तरिकम्-
उपाधिप्राप्ताः)
Ph.D. Guided (Internal - Awarded) - 20
- विद्यावारिधि: शोधनिर्देशनम् (बाह्यम्- उपाधिप्राप्ताः)
Ph.D. Guided (External - Awarded) - 08
- विद्यावारिधि: शोधनिर्देशनम् (आन्तरिकम्- कार्यरताः)
Ph.D. Guided (Internal - on-going) - 02
- विद्यावारिधि: शोधनिर्देशनम् (बाह्यम्- कार्यरताः)
Ph.D. Guided (External - on-going) - 01
- विशिष्टाचार्यः
M.Phil. - 12

04. Publication Details

- प्रकाशितपुस्तकानि / Book Published - 14
- सम्पादिताः / Editorial - 22
- पञ्चाङ्गसम्पादनम् / Panchang Editorial - 33
- शोधपत्राणि / Research Papers - 42
- आलेखाः / Articles - 108

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

प्राध्यापकानां शैक्षणिकविवरणम्

Faculty Profile

SNo.	Name of Faculty	Designation	Educational Qualification (PG & above PG Level)	Specialization	Experience in Year
1	प्रो. देवीप्रसाद त्रिपाठी Prof. D.P.Tripathi	अध्यक्ष: वरिष्ठाचार्यश्च Head & Senior Professor	आचार्यः, विद्यावारिधिश्च M.A., Ph.D.	वास्तुशास्त्रं ज्योतिषञ्च Vastushastra & Jyotish	37
2	प्रो. अशोकथपलियालः Prof. Ashok Thapliyal	आचार्यः Professor	आचार्यः, विद्यावारिधिश्च M.A., Ph.D.	वास्तुशास्त्रं ज्योतिषञ्च Vastushastra & Jyotish	15
3	डॉ. देशबन्धुः Dr. Deshbandhu	सहायक-आचार्यः Asst. Professor	आचार्यः, विद्यावारिधिश्च M.A., Ph.D.	वास्तुशास्त्रं ज्योतिषञ्च Vastushastra & Jyotish	12
4	डॉ. प्रवेशव्यासः Dr. Pravesh Vyas	सहायक-आचार्यः Asst. Professor	आचार्यः, विद्यावारिधिश्च M.A., Ph.D.	वास्तुशास्त्रं ज्योतिषञ्च Vastushastra & Jyotish	8
5	डॉ. योगेन्द्रकुमार शर्मा Dr. Yogendra Kumar Sharma	सहायक-आचार्यः Asst. Professor	आचार्यः, विद्यावारिधिश्च M.A., Ph.D.	वास्तुशास्त्रं ज्योतिषञ्च Vastushastra & Jyotish	5
6	डॉ. दीपक वशिष्ठः Dr. Deepak Vashishth	सहायक-आचार्यः Asst. Professor	आचार्यः, विद्यावारिधिश्च M.A., Ph.D.	वास्तुशास्त्रं ज्योतिषञ्च Vastushastra & Jyotish	5
7	डॉ. नवीनपाण्डेयः Dr. Naveen Pandey	सहायक-आचार्यः Asst. Professor	आचार्यः, विद्यावारिधिश्च M.A., Ph.D.	वास्तुशास्त्रं ज्योतिषञ्च Vastushastra & Jyotish	2
8	डॉ. अव्यक्त रैणा Dr. Avyaqt Raina	सहायक-आचार्यः (अतिथिः) Asst. Professor (Guest)	आचार्यः, विद्यावारिधिश्च M.A., Ph.D.	वास्तुशास्त्रं ज्योतिषञ्च Vastushastra & Jyotish	2

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

प्राध्यापकानामुपलब्धयः (जुलाई 2019 - जून 2024)

Faculty Achievements

SNo.	Name of Achievements	Level			Total No.
		National	International	University	
1	संगोष्ठी/सम्मेलनादिषु भागग्रहणम् Participation in Seminar/ Conference etc.	44	08	02	54
2	संगोष्ठी/सम्मेलनादिषु पत्रप्रस्तुतीकरणम् Paper Presentation in Seminar/ Conference etc.	87	15	00	102
3	आमन्त्रित-वार्ता/संगोष्ठी/सम्मेलन/कार्यशालादिषु व्याख्यानम् Invited Talks/ Lecture in Seminar/ Conference/ Workshop etc.	125	03	01	129
4	प्रकाशितशोधपत्राणि (यू.जी.सी. केयरलिस्टेड/ समकक्ष-समीक्षितम्) Published Research Papers (UGC Care listed/ Peer Reviewed)	49	00	00	49
5	प्रकाशितशोधपत्राणि/आलेखाः Published Research Papers/Articles	126	00	01	127
6	पुस्तकानि/Books	21	00	00	21
7	अन्यसमुपलब्धयः (केवलं बाह्यम्) Any other Achievements (only external) राष्ट्रीयस्तरस्य सम्माननानि / National Level Awards	4	00	00	04

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

शोधनिर्देशनम्

Research Guidance

Research Guidance	Ongoing	Awarded
विद्यावारिध्युत्तरशोधः Post Doctoral (PDF)	-	02
विद्यावारिधिः Doctorate (Ph.D.)	14	22
विशिष्टाचार्यः M.Phil.	-	08
योगः Total	14	32

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

समायोजितक्रियाकलापानां विवरणम्

Details of Activities Organised

SNo.	Title of Activity	No.	Level	Duration	No. of Resource Persons	No. of Participants
1	संगोष्ठयः/ Seminars	5	3 राष्ट्रियाः National 2 अन्तराष्ट्रियाः International	2 days or 3 days	Average 10	Average 80
2	कार्यशाला/ Workshop	2	राष्ट्रियाः National	11 or 12 days	Average 5	Average 60
3	विशिष्टव्याख्यानम्/ Special Lectures	6	राष्ट्रियाः National	20 days	Average 20	Average 30
4	अन्यक्रियाकलापाः Any Others Activities परस्परसहमतिपत्रम् (Memorandum of Understanding)-	2 MoU	1 राष्ट्रियः National 1 अन्तराष्ट्रियः International	For 5 years	-	-

स्वतन्त्रतायाः
अमृतमहोत्सवः

कार्यक्रमाणां दृश्यचित्राणि Glimpse of Events

विकसित ^{100 YEARS} भारत
अभियान
1947 TO 2047

महर्षिविश्वविद्यालयेन (वैश्विकेन) सह परस्परसहमतिपत्रे हस्ताक्षरम् 27.12.2023

कार्यशालायां बृहद्गोलयन्त्रस्य अनावरणं कुर्वन्तः अतिथिजनाः 21.02.2023

प्रशिक्षुताकार्यक्रमे मानचित्रनिर्माणं कुर्वन्तः शास्त्रीतृतीयवर्षस्य छात्राः 14.06.2024

अन्ताराष्ट्रियवास्तुशास्त्रसंगोष्ठ्यां विद्वज्जनाः 25.03.2023

प्रो.शुकदेवचतुर्वेदीस्मारकव्याख्यानमालायां चर्चिता: विद्वज्जना: 21.03.2024

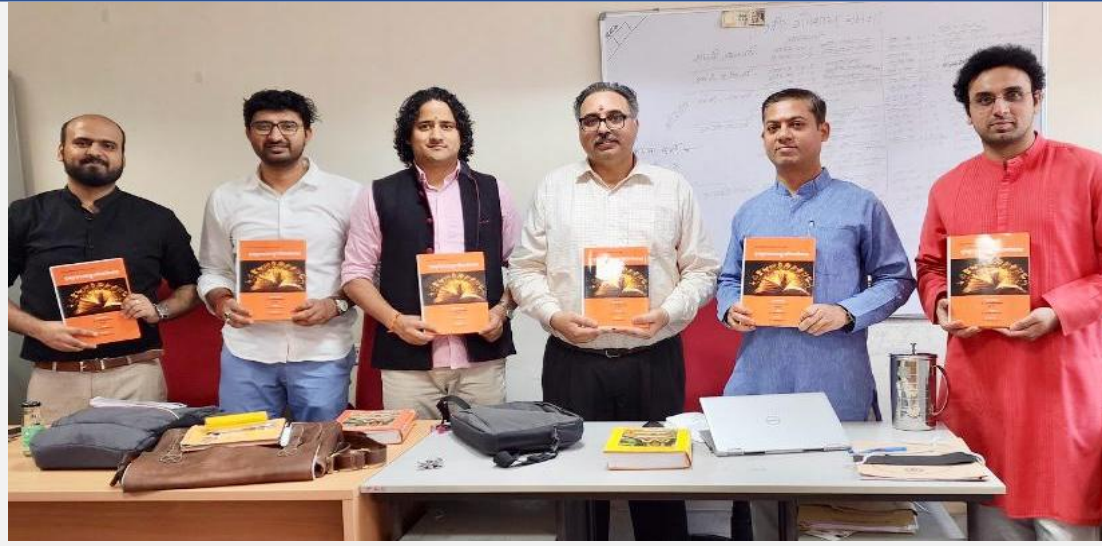
अन्तराष्ट्रियवास्तुशास्त्रसंगोष्ठ्यां भागं गृहीतवन्तः विद्वज्जनाः 25.03.2024

संस्कृतगौरवसम्मानेन सभाजिताः प्रो. देवीप्रसादत्रिपाठिवर्यः 01.03.2020

अखिलभारतीयस्पर्धायां लब्धस्वर्णपदकं छात्रं श्रीसमीरगौडं प्रोत्साहितवन्तः विभागीयाचार्यः 06 अप्रैल 2022

प्रो. अशोकथपलियालस्य दृक्कुल्यपञ्चाङ्गगणितमीमांसाग्रन्थस्य लोकार्पणम् 10.05.2023

अन्तराष्ट्रियवास्तुशास्त्रसङ्गोष्ठ्यां भागं गृहीतवन्तः विद्वज्जनाः 25.03.2023

कादम्बिनीविमर्शसिंगोष्ठ्यां भागं गृहीतवन्तः विद्वज्जनाः 18.03.2023

विशिष्टव्याख्यानमालायां भागं गृहीतवन्तः विद्वज्जनाः छात्राश्च 20-02-2023

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

छात्राणां समुपलब्ध्यः

Students Achievement

कनिष्ठशोध अध्येतावृत्ति तथा राष्ट्रियपात्रतापरीक्षा - द्वौ (02) - श्रीसमीरगौडः (2022), श्रीसौरभः (2022)

Junior Research Scholar Scholarship and National Eligibility Test - Two (02) - Shri Sameer Goud, Shri Saurabh

राष्ट्रियपात्रतापरीक्षा- पञ्च (05) - श्रीपंकजपाण्डेयः (2023), श्रीरोनकः (2023), श्रीगोविन्दवल्लभ (2020), श्रीकृष्णशास्त्री (2019), श्रीजगदीशकुमारः (2022)

National Eligibility Test- Five (05) - Shri Pankaj Pandey, Shri Ronak, Shri Govindavallabh, Shri Srikrishna Shastri, Shri Jagdish Kumar

अखिलभारतीयशास्त्रीयस्पर्धायां ज्योतिषभाषणम्- 2022 स्वर्णपदकम्- श्रीसमीरगौडः

All India Classical Competition Jyotish Bhashanam- Gold Medal - Shri Sameer Goud

दीक्षान्तसमारोहे शास्त्रीपरीक्षायां (2022) स्वर्णपदकम् - 5 दिसम्बर 2023- श्रीशिवारणदेवः

Gold Medal in Shastri Exams (2022) - Shri Shiva Randeva

दीक्षान्तसमारोहे आचार्यपरीक्षायां (2022) स्वर्णपदकम् - 5 दिसम्बर 2023- श्रीगजेन्द्रशर्मा

Gold Medal in Acharya Exams (2022) - Shri Gajendra Sharma

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

छात्राणां वृत्तिनियोजनम्

Students Placement

रक्षासेवायाम्- एक (01) - श्रीदीपकतिवारी (2024)

कनिष्ठ शोध अध्येता वृत्ति तथा राष्ट्रियपात्रतापरीक्षा - द्वौ (02) - श्रीसमीरगौडः (2022), श्रीसौरभः (2022)

राष्ट्रियपात्रतापरीक्षा- पञ्च (05) - श्रीपंकजपाण्डेयः (2023), श्रीरोनकः (2023), श्रीगोविन्दवल्लभ (2020), श्रीकृष्णशास्त्री (2019), श्रीजगदीशकुमारः (2022)

प्रशिक्षितस्नातक-अध्यापकः/ स्नातकोत्तर- अध्यापकः- चत्वारः (4) - श्रीअजितकुमारः (2024), श्रीमुकेशकुमारझा (2024), श्रीसन्तोषकुमारशर्मा (2022), श्रीहेमचन्द (2019)

विश्वविद्यालयीयादिषु अध्यापकाः(नियमिताः)- चत्वारः (04) - डॉ.दीपकवशिष्ठः(2019) , डॉ.नवीनपाण्डेयः (2023), डॉ.रजनी (2019), डॉ.नीतूकुमारी (2024)

विश्वविद्यालयीयादिषु अध्यापकाः(संविदा/अंशकालिक /अतिथि इत्यादयः)- एकादश (11)- डॉ. अव्यक्त रैणा (2022), डॉ. जीवनजोशी (2024), डॉ. मृत्युञ्जय त्रिपाठी (2021), श्रीगोविन्दवल्लभः (2022), डॉ. सोनू शर्मा (2022), डॉ. विजयप्रसाद रतूडी (2023), सुश्री भारती (2022), डॉ. श्रीकृष्णशास्त्री (2023), श्री रोहित वशिष्ठ (2022), डॉ. श्री बृजेश पाण्डेय (2023), श्री सौरभः (2021)

स्वतन्त्रतायाः
अमृतमहोत्सवः

शक्तिः

Strength

Strength

यू.जी.सी.केयरलिस्ट इत्यत्र सम्मिलिता वास्तुशास्त्रविमर्शशोधपत्रिकायाः प्रकाशनम्।
Publication of U.G.C. Care listed Research Journal Vastushastra Vimarshh.

ज्योतिषवास्तुशास्त्रयोरन्तः सम्बन्धः।
The relationship between astrology and architecture.

नैसर्गिकशोधसंस्थया सह संयुक्ततत्त्वावधाने नैसर्गिकपञ्चाङ्गस्य प्रकाशनम्।
Publication of Naisargik Panchang, collaboration with Naisargik Shodh Sanstha

सम्प्रति समाजे वास्तुशास्त्रं प्रति आकृष्टाः जनाः।
People currently attracted to architecture in society.

पारम्परिकाधुनिकविधिद्वारा शास्त्राध्यापनम्।
Teaching the scriptures through traditional and modern methods.

योग्याः कर्मनिष्ठाः अनुशासनप्रियाश्च प्राध्यापकाः ।
Competent, Hardworking And Disciplinarian Professors

विश्वविद्यालयेषु संस्थापितः प्रथमवास्तुशास्त्रविभागः।
First ever Established Vastushastra department in the Universities.

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

दौर्बल्यम्

Weakness

Weakness

प्राचीनमौलिकवास्तुग्रन्थानां प्रकाशनाभावः।

Lack of publication of ancient original architectural texts.

अन्यविश्वविद्यालयेषु प्रायः स्वतन्त्रवास्तुशास्त्रविभागस्याभावः।

Other universities often lack an independent architecture department.

वास्तुशास्त्रपरकसंसाधनानामभावः।

The Lack of architectural resources.

समुचितप्रकोष्ठादीनामभावः।

Lack of proper cells and so on.

विषयविभागयोः प्रचारप्रसारयोरभावः।

Lack of promotion and dissemination of subject divisions.

शोधान्वेषणाय समुचितसंसाधनानामभावः।

Lack of appropriate resources for research.

स्वतन्त्रतायाः
अमृतमहोत्सवः

अवसरः

Opportunities

वास्तुशास्त्रे विभिन्नशोधपरियोजनानामवसरः।

Opportunity for various research projects in architecture.

आधुनिकसन्दर्भे वास्तुशास्त्रस्य स्थापनावसरः।

Other universities often lack an independent architecture department.

अप्रकाशितप्राचीनग्रन्थानां समीक्षायाः प्रकाशनस्य चावसरः।

The Lack of architectural resources.

प्राचीनग्रन्थानामुपरि कार्यशालानामायोजनावसरः।

Opportunity to organize workshops on ancient texts.

वास्तुशास्त्रस्योपरि सङ्गोष्ठ्यादीनामायोजनावसरः।

Opportunity to organize seminars and other names on architecture.

आपत्प्रबन्धनक्षेत्रे वास्तुशास्त्रस्यावसरः।

Opportunities for architecture in the field of disaster management.

स्वतन्त्रतायाः
अमृतमहोत्सवः

प्रत्याह्वानानि

Challenges

Challenges

भारतीयवास्तुशास्त्रस्य वर्तमानसन्दर्भे समायोजनम्।

Adjustment of Indian Vastushastra in its present context.

वास्तुशास्त्रस्याधुनिकीकरणम्।

Modernization of architecture.

वास्तुशास्त्रस्याध्येतृणाङ्कृते वृत्तीनां समस्या।

The problem of occupations in the department defined by the students of Vastushastra

वास्तुशास्त्रीयपाण्डुलिपीनां राष्ट्रीयपुरातत्त्वसम्पदां च प्रकाशनस्य समस्या।

The problem of publication of architectural manuscripts and national archaeological resources.

प्रायोगिककार्येभ्यः आर्थिकानुदानस्य समस्या।

The problem of financial support for experimental work.

वास्तुशास्त्रे शोधान्वेषणाय अवसरानामुपलब्धता।

Availability of opportunities for research in architecture.

स्वतन्त्रतायाः

अमृतमहोत्सवः

भावियोजनाः

Future Plans

- अनुसन्धानेन भारतीयवास्तुशास्त्रस्य वैशिष्ट्योद्घाटनम्।
Discovery of the characteristics of Indian architecture through research.
- अनुसन्धानपूर्वकं भारतीयवास्तुशास्त्रस्येतिहासलेखनम्।
Writing the history of Indian architecture with research.
- प्रामाणिकवास्तुशास्त्रीयशब्दकोषस्य निर्माणम्।
Creating an authentic VastuShastra vocabulary.
- वास्तुशास्त्रस्य मानकग्रन्थानां सम्पादनं प्रकाशनञ्च।
Editing and publishing standard texts on Vastushastra.
- वास्तोः स्थापत्य-शिल्प-चित्रस्कन्धानां पृथक्-पृथक् स्थापनम्।
Separate placement of the three parts of Vastu - Sthapatya, sculptural and painting.
- पुरातात्विकाभिलेखानां पाण्डुलिपीनाञ्च सङ्ग्रहणम्।
Collection of archaeological records and manuscripts.
- सङ्गोष्ठी-कार्यशाला-व्याख्यानमालादीनामायोजनेन वास्तुविषयाणां सरलीकरणम्।
Simplification of architectural topics by organizing seminars, workshops, lecture series etc.
- वास्तुशास्त्रस्य नवीनीकरणाय परस्परज्ञानादानप्रदानार्थं विभिन्नराष्ट्रिय-आन्तराष्ट्रियसंस्थाभिः सह परस्परसहमतिपत्रेषु (MoU) हस्ताक्षरम्।
Signing of Memoranda of Understanding (MoUs) with various national and international organizations for mutual knowledge exchange for the innovation of Vastushastra.

स्वतन्त्रतायाः
अमृतमहोत्सवः

धन्यवादः

THANK YOU